www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 67. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 23-го БЕРЕЗНЯ 1949. — No. 67. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 23, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

КОМУНІСТИ ПРИГОТОВИЛИ 50,000 ПЕРЕДОВИКІВ ДЛЯ СКИНЕННЯ УРЯДУ

Ню Йорк, 21. березня. — У шостому тижні після відкриття судового процесу проти 11 провідних комуністів Злучених Держав федеральний прокуратор Ф. Кс.МекҐогі приступив до зясування комуністичного пляну для скинення уряду Злучених Держав силою й насиллям. Плян опертий на взірцях комуністичної революції в Росії з'1917 р. Комуністи придумали цілу низку шкіл для вивчення „професійних революціонерів". Школи були рівнородні і в різній порі дня та тижня. Одні школи відбувалися вечорами, інші серед дня, деякі курси відбувалися в приватних мешканнях комуністів, інші в клубових льокалях. Студентів до шкіл вибирають партійні організації і висилають їх куди призначить провід: одних до місцевих шкіл, інших далеко в сільських таборах, а завжди їм втолочують у голови, що вони мають почати революцію на підставі марксизму-ленінізму так, як це діялося в Росії. Там було готових 50,000 провідників революції, і тільки професійних провідників треба теж для переведення революції в Злучених Державах. Треба тільки ждати на відповідну хвилину, а такою є „красва кріза, неспокої й завоушення внаслідок важкої депресії після війни". Підчас такої кризи партія стане у проводі пролетаріяту в насильній революції", як це точніше виявив прокуратор впродовж одногодинного викладу революційних плянів. Він обіцяв дати на все докази комуністичними документами і свідками.

Після зясування пляну прокуратором, генеральний секретар Комуністичної партії, Юджін Денніс, присвятив дуже мало часу на оправдання закидів прокуратора, а зате використав цілу годину на зясування цілей комуністичних партій у світі. Він обговорив справу Китаю, Еспанії, Греції і доводив, що комуністи змагають до насильної революції тільки тоді, коли „реакційні сили" пробують недопустити до революції.

Прокуратор пригадав історично, як прийшло до зорганізування комуністичної партії в Злучених Державах після першої світової війни; як після нарад у Тегерані на підставі умов Рузвелта з Сталіном розвязано в 1943 р. цю комуністичну партію, а зорганізовано в 1944 р. Комуністичне Політичне Товариство, як на зазив французького комуніста Жака Діклю розвязано це товариство і зорганізовано поновно в 1945 р. Комуністичну Партію Злучених Держав Америки, яка веде пропаганду й навчання, як скинути насильно уряд Злучених Держав на підставі доктрини Марксизму-ленінізму.

КОМІСІЯ ҐУВЕРА ЗА ОКРЕМИЙ ДЕПАРТАМЕНТ СУСПІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Вашинґтон. — комісія Організації Екзекутивної Ділянки Уряду вийшла з предявленням створити дві важливі федеральні агенції, а саме: Злучена Медична Адміністрація й Департамент Суспільного Забезпечення й Виховання.

ДОПУСКАЮТЬ БУВШИХ НАЦІСТІВ-СТУДЕНТІВ ДО АМЕРИКИ.

Ню Йорк. — Команда армії викінчила підготову для приїзду 300 студентів на науку через Інститут Міжнародного Виховання. Вони походять з Німеччини, Австрії й Японії і будуть розміщені в різних наукових установах. Армія не виключає колишніх націстів, але не впускає комуністів. Кошти подорожі й утримання покриває армія. На це призначено $110,000. Студенти мають повернутися до своїх країн і там бути провідниками демократичного руху на американських взірцях.

ПРЕЗИДЕНТ ХОЧЕ МАТИ СВОБОДУ В ПРИДІЛІ ЗБРОЇ ДЛЯ ЕВРОПИ.

Вашинґтон. — Президент Труман звернеться до конгресу за уповажнення, на підставі якого він міг би приділювати військові припаси і зброю для членів Північно-Атлантійського Оборонного Договору. Щоб конгрес знав, про що йдеться, адміністрація предявить подрібний плян, одначе хоче мати право зміняти плян, якщо зайде потреба.

БАРУК ЗА ПІДТРИМКУ ДЛЯ ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА.

Вашинґтон. — Бернард М. Барук, звісний дорадник кількох президентів, вийшов на конференції посадників міст з зазивом, щоб вони дали президентові Труманові всяку підтримку підчас теперішньої натуги, бо Труман находиться в „найважчій позиції зі всіх президентів, включаючи навіть Джорджа Вашинґтона й Авраама Линколна". Барук радив посадникам міст стриматися з різними прилюдними роботами, доки федеральний уряд не скаже ясно, як ми стоїмо в справах війни.

„КУЛЬТУРНІ ВІЗА" ВІДМОВЛЕНО БРИТИЦЯМ ТА ФРАНЦУЗАМ.

Ню Йорк. — Британські делегати на Культурну й Наукову Конференцію для Світового Миру не приїдуть до Ню Йорку тому, що департамент стейту відкинув пашпортові віза, які вони дістали минулого тижня. Так само відмовив уряд дозволу на приїзд французьким делегатам, які дістали були віза від американської амбасади в Парижі. Тільки сім делегатів з совєтських країн докищо мають дозвіл приїхати на конференцію.

АРТИСТ-МАЛЯР ЕДВАРД КОЗАК ПРИЇХАВ ДО ДО АМЕРИКИ.

Ню Йорк. — Серед 120 українських імігрантів зі скитальщини, які прибули кораблем Ирні Пайл, приїхав звісний український артист-маляр Едвард Козак з дружиною й трьома дітьми. Вони їдуть до Дітройту. З інших українських імігрантів 30 виїхали на фарми до Мериленду, а загал розїхався в різні міста.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ НАРАД РІЧНИХ ЗБОРІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ

Звичайні річні збори Головного Уряду Українського Народного Союзу, в яких беруть участь всі члени Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії та всі Головні Радні, почалися — як уже повідомлено у вчорашньому виданні „Свободи" — в понеділок, дня 21-го березня. Після відкриття зборів, ухвалення порядку нарад та звіту головного предсідника, Миколи Мурашка, в першому дні нарад ще переведено дискусію над звітом головного предсідника, та вислухано звітів заступників гол. предсідника, Григорія Германа і Марії Малевич, та звіту головного секретаря, Дмитра Галичина, і переведено над ними дискусію.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТОМ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА, МИКОЛИ МУРАШКА

В дебатах над звітом головного предсідника забирали слово: д-р Амвросій Т. Кібзей, Степан Куропась, Дмитро Капітула, Іван В. Іванчук, Іван Кокольський, Петро Кучма, Володимир Гірняк, Іван Романишин та Дмитро Шмагала, заторкуючи цілий ряд справ, як щодо господарства в самому Союзі, так і щодо Видавництва „Свободи".

Крім звіту з справ Союзових реальностей та вияснення предсідника, що Союз має їх ще тільки три і робить заходи, щоби і ті продати, дискусія зосереджувалася головно над фінансовим станом „Свободи" та над можливостями його поліпшення. Предсідник в своєму звіті підкреслив, що для нормального розвитку видавництва тепер потрібно щонайменше 100,000 долярів річно від передплатників, в порівнанні з тими 59 тисячами, що їх „Свобода" одержала в звітовому році. В дискусії ще зокрема піднесено неможливість постійного покривання недобору з адміністраційного фонду, тим більше, що цей фонд вже тепер аж надто зменшився. Як можливість виходу з такого положення Головні Урядники пропонували поширити кількість передплатників „Свободи", зокрема поширити її між новими імігрантами, як теж віднестися окремим листом до американсько-української молоді в справі передплати англійського тижневика — „Юкрейніен Віклі". Видвигнено думку про неможливість радикальних змін під цим оглядом перед конвенцією в наступному році, натомість підкреслено необхідність живішої акції під час вирішеної попередньою конвенцією щорічної кампанії за добровільну доплату до передплати „Свободи". Запропоновано, щоби Союзові відділи під час тої кампанії влаштовували окремі імпрези з доходом на „Свободу" та щоби під час таких імпрез вияснювати рішальне значення „Свободи" в нашому громадському житті взагалі, а в Союзовому зокрема. Бо коли навіть бувший головний урядник УНСоюзу — говорив головний контрольор Володимир Гірняк — виписує про „Свободу" „несотворені речі" та невірним представленням справи шкодить навіть при

(Докінчення на стор. 4-тій).

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА, ГРИГОРІЯ ГЕРМАНА

Звітодавець стверджує, що протягом звітового року він взяв участь в трьох засіданнях Головного Екзекутивного Комітету та, не маючи поручених до полагодження жадних окремих справ, обмежив свою діяльність до Союзової роботи на місці, відвідуючи відділи та допомагаючи в їх організаційній праці. Репрезентуючи Український Народний Союз на краєвій конвенції Українських Американських Ветеранів у Філаделфії в

Григорій Герман, заст. гол. предс. У.Н.С.

Марія Малєвич, заст. гол. предс. У.Н.С.

травні м.р., та на конвенції Американської Молоді Українського Роду в місті Ютика, Н. Й., в жовтні того ж року, звітодавець під час конвенцій та опісля на конвенційних бенкетах виступив з промовами, підкреслюючи ідеї, працю та значення УНСоюзу. Протягом шістьох тижнів минулого року п. Герман заступав редактора „Юкрейніен Віклі", видавши шість чисел цього тижневика в англійській мові. В своїй місцевості він піклувався клюбом молоді УНСоюзу, що існує вже два роки та розгортає Союзову і громадську діяльність. Старанням цего клюбу відкрито в місцевій УМСА курс української мови, де звітодавець виконує функції учителя. Згадавши ще про своє постійне співробітництво в Юкрейніен Віклі та про деякі труднощі в місцевому організаційному житті з огляду на недостачу відповідних сил до праці, заступник головного предсідника, Григорій Герман, закінчив свій звіт загальним побажанням найкращих успіхів у відповідальній Союзовій праці.

В дискусії над звітом п. Г. Германа забирали голос д-р Амвросій Т. Кібзей, Микола Давискиба та Володимир Гірняк, бажаючи вияснень в справі заступства в редагуванні Юкрейніен Віклі. П. Герман вияснив, що редактор тижневика тоді був на відпусці.

ЗВІТ ЗАСТУПНИЦІ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА, П-НІ МАРІЇ МАЛЄВИЧ

Заступниця гол. предсідника, п-ні Марія Малевич, на початку свого звіту звернула увагу, що ці річні збори Головного Уряду це останні перед черговою конвенцією і ників в своїх округах набрав вона думає, що за минулі три роки кожний з головних урядбагато досвіду та поробив відповідні спостереження, що їх було б добре основно обговорити власне на цих передконвенційних зборах. На підставі досвіду минулого можна поробити найкращі висновки що і як робити в майбутньому та як повести УНСоюз до дальших і ще більших успіхів та перемог, головно як збільшити кількість його членів, як ще більше поширити його престіж. Обговорені думки та пороблені висновки можна тоді буде предложити до вирішення конвенції.

В минулому році п-ні Малевич не мала багато окремих справ до полагодження в своїй окрузі. В грудні минулого року заступниця головного предсідника була скликала організаційні збори відділів Питсбурської округи, в яких взяли участь представники 20 відділів та на яких полагоджено цілий ряд важливих організаційних справ. На зборах був приявний та вияснив Союзові справи головний секретар, Дмитро Галичин. Ввечорі того ж дня один з найстарших Союзових відділів, іменно Братство св. Миколая, від. 53-тій, обходив 60-літній ювілей свого існування і з цеї нагоди влаштовано ювілейну імпрезу, програму якої переводила п-ні Малевич, виголосивши в додатку відповідну промову. Портягом звітового року заступниця головного предсідника взяла участь в трьох засідання Головного Екзекутивного Комітету.

В дискусії над звітом п-ні Малевич головний контрольор Іван В. Іванчук видвигнув думку, щоби в Питсбурщині, з великою кількістю Союзових відділів, підібрати окремого організатора, для оживлення Союзової організаційної праці.

НА ВЕЛИКДЕНЬ ЗАПОВІДАЮТЬ З'ЇЗД НОВИХ ІМІГРАТІВ В МЕРІЛНЕД

Филаделфія, 22. березня. — З канцелярії ЗУАДКомітет повідомляють, що на український Великдень, дня 24. квітня, приготовляється перший з'їзд нових українських імігрантів, що старанням цього Комітету приїхали зі скитальщини та влаштувалися на фармах Меріленду. З'їзд має відбутися старанням стейтових властей та фармерських організацій і ЗУАДКомітету. Під час з'їзду всі нові іміґранти виберуть спільно свої перші натуралізаційні папери і з цеї нагоди відбудеться врочиста імпреза, на якій виступить губернатор стейту. Подробиці з'їзду будуть ще проголошені.

СОВЄТСЬКА НАПАСТЬ НА ФІНЛЯНДІЮ

МОСКВА ОБВИНУВАЧУЄ ФІНЦІВ В ПОРУШЕННІ ДОГОВОРУ ТА ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ЗВ'ЯЗКАМИ ЗІ ЗАХОДОМ.

Москва, 22. березня. (ЮП). — Побоювання західних країн, що Фінляндія може впасти черговою жертвою совєтського імперіялізму, дістали своє чергове виправдання в останніх голосах совєтської преси. Ленінградська „Правда" у вчорашньому виданні виступила з підозрілим обвинуваченням фінців, що вони порушують свій договір зі Совєтами та остерігає їх перед зв'язками з „англо-мериканськими імперіялістами", пригадуючи їм совєтське „визволення". В згаданій газеті пишеться, мовляв „анти-народна активність фінської реакції інспірується реакцією з-за океану", що „Фінляндія є в орбіті завзятих плянів англо-американських імперіялістів, що сподіються втягнути ту країну в їх задуманий проти-совєтський військовий бльок та які намагаються перемінити Північну Европу, включно з Фінляндією, у випадову базу до нової війни, яку вони підготовляють." „Правда" пригадує фінцям як то Ленін і Сталін їх „визволяли" та заявляє, що Фінляндія зможе вдержати свою незалежність тільки тоді, як вона „виконає демократичну лінію внутрі країни і тільки при допомозі політики щирої приязні зі Совєтським Союзом". В дальшому большевицька газета наводить „докази" на порушення Фінляндією 8, 13 і 15-тої статей совєтсько-фінського мирового договору.

ІТАЛІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ПРОТЯГОМ РОКУ ВТРАТИЛИ 700,000 ЧЛЕНІВ.

Рим, 22 березня. — Італійський міністер оборони, Рандольфі Пачіярді, заявив вчора, що італійська комуністична партія протягом 12 місяців втратила 700,000 членів, що є наслідком головно виступу комуністів проти пляну Маршала, що його італійський загал вважає своїм спасінням в післявоєнній кризі. Міністер ствердив, що ця партія продовжує сильно втрачати впливи серед італійського народу. Він заявив, що італійська демократія тепер вже без труду дала б собі раду з кожним большевицьким намаганням революції внутрі Італії. Міністер твердив, що сила комуністичної п'ятої колони в Італії протягом минулих 12 місяців зменшилася з 2,200,000 на 1,500,000 членів.

ҐРОМИКО ЗНОВУ ІДЕ ДО НЮ ЙОРКУ.

Москва, 22 березня (Ройтер) — Сьогодні виїхав з Москви до Ню Йорку совєтський заступник міністра закордонних справ, Андрей Ґромико, що очолюватиме совєтську делегацію на сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, яка має початися в Лейк Соксес в дні 5-го квітня. В склад цеї совєтської делегації входитимуть, крім Ґромика: совєтський представник в Раді Безпеки, Я Малік; совєтський амбасадор в Лондоні, Г. Н. Зарубін, амбасадор у Вашинґтоні, А. С. Панюшкін та заступник совет. представника в Раді Безпеки, С. К. Царапкін. Ґромико вже відомий на терені Об'єднаних Націй зі своїх численних „вет".

УРЯДОВА КОАЛІЦІЯ ПЕРЕМАГАЄ В ДЕПАРТАМЕНТАЛЬНИХ ВИБОРАХ У ФРАНЦІЇ.

Париж, 22 березня. — Повне обраховання голосів половини Франції з недільних департаментальних і місцевих виборів виявляє, що партії урядової коаліції задержують свою більшість голосів, не зважаючи на всю звернену проти них з ліва і з права пропаганду. Згідно з дотеперішнім вислідом коаліційні партії здобули понад 3,600,000 голосів з усіх 7,178,615. На другому місці йдуть де-ґолісти з понад 1,800,000 голосів. Комуністи та їх прихильники здобули 1,689,000 голосів. Понад 40% французів не взяли участи в голосуванні.

ЧЕХИ ПЕРЕНОСЯТЬ ІНДУСТРІЮ ЗІ СУДЕТІВ.

Прага, 22 березня. — Чехословацький уряд почав на широку скалю здійснювати децентралізацію своєї індустрії, розпорошуючи її по цілій країні. В здійнюванні дворічного пляну, будується нові фабрики в недорозвинених під індустріяльним оглядом областях, та головно переноситься туди індустрію з прикордонної з Німеччиною Судетської області.

„КРИВА ЛІНІЯ" В СОВЄТСЬКИЙ АРХІТЕКТУРІ

Москва, 22 березня. Партійна „Правда" накинулася вчора на двох совєтських архітектів, Иофана і Алябіяна, закидуючи їм, що вони викривили комуністичну лінію в совєтській архітектурі, „засмічуючи" її „декадентським буржуазним космополітанізмом". Найбільшою провиною двох архітектів вважається факт, що вони брали собі приклад з американських взірців.

АМЕРИКАНЦІ ВІДКИДАЮТЬ СОВЄТСЬКИЙ РАХУНОК ЗА КАБЕЛЬ З БЕРЛІНА.

Берлін, 22 березня. — Американське військове управління в Німеччині посередньо відкинуло совєтський рахунок за вжиток кабля з бльокованого Берліна до американської зони, домагаючись точніших вияснень. Большевики за таку „прислугу" зажадали від американців 5,100,000 долярів, а від британців 2,100,000 долярів.

ПРОПАЛА НАДІЯ НА ПОЛАГОДЖЕННЯ БЕРЛІНСЬКОГО СПОРУ.

Лейк Соксес, 22 березня. — Після виключення західними союзниками совєтської марки з обігу в Берліні, вже навіть в колах Об'єднаних Націй цілком втратили надію на можливість мирного полагодження совєтсько-західного спору. В колах О. Н. теж вважають, що західні союзники вже не будуть більше видвигати справи Берліна в Раді Безпеки.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ГЛУМ НАД НАУКОЮ, МИСТЕЦТВОМ ТА МИРОМ

Незабаром, бо вже в днях від 25. до 27. березня, відбудеться в Ню Йорку „Культурна та Наукова Конференція для Світового Миру". Ця конференція буде дуже подібна до цього Конгресу „інтелектуалів", що відбувся минулого року в місяці серпні в місті Вроцлаві, в Польщі. Іншими словами буде це продовження кремлівської „мирової" пропаганди під покривалом „науки" і „мистецтва".

Як знаємо, департамент стейту вже дав дозвіл видати віза для участи в цій Конференції 23 „ученим" та „мистцям" з Совєтів, чи тих країн, що є під комуністичною диктатурою. Особливо замітне тут те, що департамент стейту, даючи цей дозвіл, вважав вказаним повідомити американський загал, що він дістав багато протестів проти цеї Конференції. Були теж і прилюдні домагання, щоб не дати дозволу на вїзд до Злучених Держав делегатам з Совєтського Союзу та з країн ним контрольованих. Що більше: департамент стейту ще оприлюднив, що він добре знає, що „культурну" та „наукову" імпрезу влаштовують американські комуністи для ширення комуністичної пропаганди та що на ній делегати з Східньої Европи будуть говорити тільки те, що їм подиктує „політична влада в Москві".

Не зважаючи на це, департамент стейту тої думки, що урядові Злучених Держав ці віза треба видати із-за його „непохитної відданості свободі інформацій та свободі слова у кожній справі, якою спірною вона не була б". Такий часопис як Ню Йорк Таймс погодився з цим становищем та додав, що Америка нічого тут не ризикує, а радше ризикує Москва, коли дає змогу своїм людям бувати в демократичних країнах свободи слова і науки.

Отже, коли йдеться про приїзд до Америки совєтських пропагандистів, що мають говорити про „мир" як „науковці" та „мистці", то вони вже певно приїдуть. Ми вповні розуміємо благородні мотиви американського уряду. Теж віримо, що кремлівські висланники не матимуть ніякого впливу на американський загал. Зате сумніваємось, чи таке розуміння і така віра приймуться теж і поза Америкою, в Европі, де народи далі живуть у панічному страху, що одного дня демократичні потуги знов підуть Москві на уступки і з нею погодяться, залишаючи кремлівським варварам сотні мільйонів людей на поталу навіть без найменшого вигляду на визволення. Поневолені комуністичною диктатурою народи добре знають, чим є у них „учені" та „мистці", кому і як вони служать, який „мир" вони обороняють. Ці народи припускають, що про ці речі вже добре знають теж і в Америці. Про те, які засади заставили департамент стейту видати віза кремлівським агентам, що прибрали тим разом вид „учених" та „мистців", ці народи не дізнаються. Того контрольована комуністичним режімом преса не напише, а тільки буде широко розписуватись про „величезні успіхи" комуністичних „учених" та „мистців" в Америці. Це Америці добра не принесе, а тільки пригнобить поневолені Кремлем народи. Воно теж побаламутить тих, що стоять під безпосередньою загрозою московської агресії та які поведінку американського уряду в цім випадку толкуватимуть собі як вияв американської нерішучости у відношенні до Кремля.

З таких причин вважаємо „Культурну та Наукову Конференцію для Світового Миру" глумом над культурою, наукою і світовим замиренням, а теж такою совєтською пропагандою, яка може завдати чимало шкоди престіжові Злучених Держав, зокрема між тими народами, що глядять на Америку як свого спасителя, що хоче їх визволити з большевицького ярма.

В чому обвинувачені комуністичні провідники в Америці?

Після десяти тижнів змагань оборони обвинувачених 11 комуністичних провідників, щоб при допомозі різних трюків не допустити до суду над ними, остаточно складено малу судейську лаву і започатковано справжню судову розправу. Велика федеральна судейська лава, яка провірювала закиди прокуратора проти підсудних впродовж 18 місяців, проголосила в дні 17. січня 1949 р. такий акт абвинувачення:

1. Приблизно від 1. квітня 1945 р. постійно аж до дня поставлення їх в стан обвинувачення, як у Південнім Дистрикті (федерального суду) стейту Ню Йорк, так і в інших околицях усі теперішні підсудні:

Вилйем З. Фостер, Юджін Денніс — звісний теж як Франсис Кс. Валдрон мол., дальше Джан Б. Вилйемсон, Джейкоб Стечел, Роберт Г. Тамсон, Бенджамин Дж. Дейвис мол., Генрі Винстон, Джан Гейтс — звісний теж як Ізраел Реґенстрайф, дальше Ирвинґ Поташ, Гілберт Грін, Карл Вінтер і Гус Голл — звісний теж як Арно Густ Галберґ—

незаконно, навмисно і свідомо змовлялися один з одним і з різними іншими особами, незнаними членам великої судейської лави, в тій цілі, щоб зорганізувати себе в Комуністичну Партію Злучених Держав Америки, тобто в товариство, групу й збір людей, які учать і проповідують скинення і знищення уряду Злучених Держав силою й насиллям та щоб свідомо й навмисно проповідувати й навчати обовязку й потреби скинення й знищення уряду Злучених Держав силою й насиллям, а всі ті діяння є заборонені на підставі секції 2 Акту з 28. червня 1940 р. (Секція 10, глава 18 Кодексу Злучених Держав) — акту звісного загально під назвою як Акт Смита.

2. Частиною такої змови було це, що згадані підсудні зійшлися в Південнім Дистрикті Ню Йорку на зібрання Краєвого Виділу Комуністичного Політичного Товариства в дні або коло 2. червня 1945 р. в цілі начерку резолюції для розвязання Комуністичного Політичного Товариства і для зорганізування Комуністичної Партії Злучених Держав Америки, як товариства, групи й збору осіб, відданих засадам марксизму-ленінізму для скинення й знищення уряду Злучених Держав силою й насиллям.

3. Дальшою частиною згаданої змови було те, що згадані підсудні опісля сходилися в Південнім Дистрикті Ню Йорку на засідання Краєвого Комітету Комуністичного Політичного Товариства коло або в дні 18. червня 1945 р. щоб поправити і прийняти начерк згаданої резолюції.

4. Дальшою частиною згаданої змови було, що підсудні зїхалися на спеціяльну краєву конвенцію Комуністичного Політичного Товариства, щоб передискутувати і піддати під ухвалу згадану поправлену резолюцію.

5. Дальше опісля згадані підсудні спонукали делегатів на цій конвенції до розвязання Комуністичного Політичного Товариства.

6. Опісля підсудні, у виконанні своєї змови, довели до зорганізування Комуністичної Партії Злучених Держав Америки як товариства, групи і збору осіб для навчання й агітації за скинення й знищення уряду Злучених Держав силою й насиллям і спонукали конвенцію прийняти статут для опертя згаданої партії на засадах марксизму-ленінізму.

7. Частиною цієї змови було це, що підсудні довели до вибору урядників і до вибору Краєвого Комітету згаданої партії і дали себе вибрати урядниками й членами згаданого Краєвого Комітету і Краєвого Виділу того ж комітету і в таких характерах ці підсудні обняли провід згаданої партії і відповідальність за її діяння й політику, а теж збиралися час від часу для зясування, наглядання й виконування політики й діяльности згаданої партії.

8. Дальше згадані підсудні давали спонуку до організування клубів та окружних і стейтових відділів партії і набирали та заохочували до набирання членів партії.

9. Потім згадані підсудні видавали й розповсюджували і спонукували інших до видавання й розповсюдню в а н н я книжок, журналів і часописів, що проповідували з а с а д и марксизму-ленінізму.

10. Дальше підсудні у виконанні згаданої змови вели й спонукували до ведення шкіл і кляс для студій засад марксизму-ленінізму, де вчили обовязку й потреби скинення і знищення уряду Злуч. Держав силою й насиллям.

Все те роблено всупереч постановам секції 3 й Акту з 28. червня, 1940 р. (Секція 11 і 13, глава 18 Кодексу Злучених Держав), загально звісного як Акт Смита.

ОБОВЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВЯЗКІВ С В І Д О М О Г О ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

Богдан Войнарович.

Міжнародно-правне становище України

Року 1654 в місті Переяславі гетьман Богдан Хмельницький, що стояв тоді на чолі Україно-Козацької держави, спадкоємиці Києвсько-Князівської держави, заключив міждержавний договір з Московським царством. Ще і досі історично-юридична наука не здефініювала докладно характеру відносин поміж Україною і Московщиною, що мали зобов'язувати на підставі названого договору. В кожному разі, погляди деяких російських „казьонних" учених, згідно з якими договір 1654 року означав прилучення України до Московщини, належить рішуче відкинути, як безпідставні і тенденційні. Деякі учені думають, що зв'язок України з Московщиною на підставі Переяславського договору можна уважати Конференцією або ж Персональною Унією. Проте найновіші досліди українських учених стверджують, що мав там місце лише тісний політично-м і л і т а р н и й союз поміж двома незалежними, суверенними державами. І дійсно, Україна не тільки зберігала по цьому договору повну внутрішню, адміністраційну і культурну скромність, але мала безперечно й усі ознаки зовнішньої незалежности: власне військо, власні фінанси, власну дипломатію, себто окремі зносини з чужинецькими державами.

Переяславський договір був зламаний самими московськими царями, які, використовуючи ослаблення української держави боротьбою з Польщею й постійними наїздами татарів, справді розпочали заходи до прилучення України до складу Московського царства, якому за часів царя Петра І-го надано нову назву — „Росія". Тому ще Богдан Хмельницький фактично не вважав себе більше зв'язаним Переяславським договором, а цілий ряд його наступників — особливо гетьмани Виговський, Дорошенко, Мазепа і Орлик — провадили завзяту боротьбу проти загарбницьких плянів Московщини — Росії. Ця боротьба скінчилася перемогою Московщини. В кінці XVIII. і на початку XIX. століть Українська держава остаточно зникає з географічних мап Европи й перестає бути підметом міжнародного права. Для Европи, для всього світу — існує тільки російська держава з величезною територією, а сфальшована офіційними російськими ученими історична „наука" доводить чужинцям, що існує тільки єдиний російський нарід, а Україна це одна з багатьох провінцій російської держави, якій щонайбільше можна дати назву „Малоросія" або „Юг Росії". Щоправда Україна саме в 19-тім столітті переживала своє національне відродження у всенародньому маштабі. Однак ці внутрішні процеси серед українського народу мало були знані закордоном, а тому могутній український визвольний рух у 20-му столітті і поява на міжнародньому форумі після революції 1917 року відновленої української держави були справжньою несподіванкою для багатьох европейських й американських політичних кіл.

Всеросійська революція в березні 1917 року дала змогу українським патріотам поставити знову на порядок денний у всій своїй широчині справу української державности. В квітні 1917 року Всеукраїнський Конгрес в Києві покликав до життя революційний український парлямент — Українську Центральну Раду. Ця остання взяла в свої руки керівництво внутрішнім життям українського народу. Однак, з уваги на те, що український національний рух був ще занадто молодий і не міг би на початку встоятися проти могутнього апарату російської імперії — Центральна Рада не відразу проголосила відокремлення України від Московщини — Росії. Вона мусіла спочатку перебрати в свої руки і н а л а д н а т и адміністраційний апарат на українській території та опанувати розбурхані революційними гаслами народні маси, зводючи одночасно постійну боротьбу з центральним російським т. зв. Тимчасовим Урядом, який, не дивлячись на свою ніби „демократичність", гостро вороже поставився до українського визвольного руху. Лише 7-го листопада 1917 року Центральна Рада проголосила створення української держави у формі Української Народньої Республіки, цілковиту незалежність якої проголошено нею 22-го січня 1918 року.

Росіяни усіх політичних напрямків — монархісти, комуністи, демократи — однозгідні в своєму відношенні до української проблеми. Не бажаючи випустити спід свого панування багаті українські землі, вони заперечують право Української Центральної Ради до проголошення самостійної України, покликуючись і досі на Переяславський договір. Однак, як ми вже бачили, цей договір в кілька років по його підписанню був зірваний і одною і другою договірними сторонами і після нього поміж Московщиною й Україною йшли довгі криваві війни. Зрештою, самі оборонці Переяславського договору мусять признати, що після революції 1917 року держава російських царів перестала існувати, а тим самим перестали бути дійсними і всякі зобов'язання супроти цієї держави. Справа України мала б бути і з цього аспекту щонайменше зревідована. Хто ж мав би виступати в імені України сьогодні, в в 20-му столітті? Зрозуміла річ, що в добі демократії і суверенних прав кожного народу, в добі загально признаного права народів на самовизначення, в добі плебесцитів, — долю України мав вирішити сам український народ, а не всеросійська конституанта, як цього хотіли російські „демократи". І тому Українська Центральна Рада як виразниця суверенної волі українського народу, мала повне право проголосити самостійну Українську Народню Республіку. Дальші українські державно - правні акти ще більше підкреслюють легальність постанов Центральної Ради. 27. грудня 1917 року відбуваються вибори до українських установчих зборів (конституанти), що мали відбути своє перше зібрання 9 січня 1917 року. Персональний склад вибраних депутатів не залишав жадного сумніву відносно того, що установчі збори схвалили б усі постанови Центральної Ради. Однак воєнно-революційні події (наступ московських большевиків і прихід в Україну військ Центральних Держав) перешкодили тоді скликанню установчих зборів. Отже, рік пізніше відбулися нові вибори і на 22 січня 1919 року скликано в Києві „Установчі Збори З'єднаної Української Республіки" під назвою Трудового Конгресу. Ці установчі збори підтвердили п р о г о л о ш е н у Центральною Радою самостійність України й проголосили акт злуки, акт Соборности Української Народньої Республіки з Західньо-Українською Народньою Республікою, що була проклямована 19-го року, після розпаду Австро-Угорської Монархії, в Галичині й на інших західньо-українських землях.

Таким чином, по більше ніж столітній перерві, в кінці першої чверті 20-го століття, в Европі відновлено, при додержанні усіх модерних державно-правних вимог, незалежну Українську Державу, репрезентовану покликаним до життя українським вільним парляментом і легальним державним центром — Урядом Української Народньої Республіки. Однак Українська держава не змогла встоятися під ударами зовнішніх ворогів. Три роки з короткими лише перервами, тривала війна України з большевицькою Москвою, в результаті чого ця о-

(Докінчення на стор. 3-тій).

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

51)

Тарнавський показав Кальчукові інтерв'ю в „Новій Свободі". Рогай, голова Української Народної Ради, приймав представників чеської народної ради. Дрбал, Новловшек, Пешина... Це люди нам не відомі. Вони були у наших людей, а ці вже нам відомі. Насуплений, тяжкуватий Рогай. Ображена величність Лавреняк. М'який, мов пучок вати, професор Гупало. Задиркуватий, мов мексіканський півник, Селегій. Усі сидять на плюшових стільцях у малій кімнаті жидівського будинку на вулиці Коменського і творять нову епоху.

Чех Дрбал просить не дивуватись, що вони до цього часу були русофілами. Велика слов'янська свята Росія все таки поважний арґумент. Так казав покійний Крамаж, так каже великий Кльофач, так пишуть „Народні Новіни", і так говорять політики з каварні „Прага". Що тут можуть подіяти такі арґументи, як українці у Львові чи Києві?

— А ви можете вірити Дрбалові сьогодні? — питав Тарнавський. — Ось Гаха послав нашим збігцям п'ятнадцять тисяч корон. Дрбал, Гаха, слова, корони... Може... Хай собі думають, як хто вміє, але я думаю, що з цього вилупиться прямий зміст. Тема — третій міністер — все ще жива, і Прага хоче, щоб ним був чех. І тому вони хочуть так обслинити русинів, щоб ті подумали, що їх справді цілують... Тепер, після відвідин Дрбала, Прага переконана, що все готове. А щоб ця пампушка не вихолола, то до мешкання Волошина задзвенів телефон з Граду над Влтавою, тому підкотився літак, і тому ця летюча буфонада... Ви знаєте, що і гетьманці в Берліні нарешті заворушились... В Празі думають, що ті більш зговірливі, ніж ми. Ми молоді і по-молодому думаємо... О, ми ще переживемо цікаві пригоди... І то скоро...

„І то скоро" довго звучало в ухах Кальчука

У п'ятницю т р и д ц я т о г о грудня над Хустом надуто і хмарно. З півночі вилазять на верхи Карпат чорні брилини і розвалюються над Карпаттям. Там час від часу зривається пуржиста метелиця, що долітає аж до Сваляви. Долиною, як звичайно, стоїть вогкість...

У Хусті причаєний, ховзький спокій. Здається, це подорожній, що в своїх мандрах знайшов нарешті прощальне місце і тут присів на почіпках, озираючись на боки.

Добігають останні дні великого і рухливого року. „Нова Свобода" приносить „Підсумки нашої праці". „Стоїмо на порозі Нового Року" мудро говориться там. Ні одне людське око не може бачити, що є перед нами. На перехрестях шляхів стоїть дінне життя. Хто і звідки прийде надати йому потрібного напряму?

Час має ковані підошви і ступає нестримно. У всіх частинах світу біжать поїзди, стріляють гармати, стогнуть поранені люди. Народи сваряться за Туніс, за Ніццу, за Корсіку, за Байкал... Говорить Ройтер, Домей, ДЕЕНБЕ... Пише Пештер Лойд і Джорнале д'Італія. Карпатська Україна пливе, а кругом рифи, а кругом шторми, а фатум її разом з планетою кружляє в просторах. Бог Саваоф на небі, високо... Його перст вказує дорогу всьому, що є.

Сам пан прем'єр.

Віз на шість місць масти карої „Прага" Р 3, повільно, тихо, елястичо, під'їжджає до входу нової, білої будови під горою. Люди, що тут стоять, піднімають капелюхи, два вартові у сірозелених однострях чеських жандармів презентують зброю. Невисокого росту, у темному з бобровим коміром пальті, у темному футровому капелюсі пан поволі вилонюється з авта. Йому допомагає молодий, пружний у січовому однострої добродій в окулярах.

Пан поволі ступає на сходи, не дивиться в боки, підносить капелюха і зникає за скляними дверима будови.

Це монсеньйор Августин Волошин і його генеральний секретар Іван Рогач. Широкі ґранітові сходи, застелені червоним кокосовим хідничком, ведуть на поверх, де на одних дверях написано: П р е з и д і я Влади Карпатської України.

Унизу ш и р о к и й півкруглий вестибюль. Там купчаться громадяни республіки, і на дерев'яних лавицях сидять два січовики з револьверами в кобурах.

Пан прем'єр „батько Волошин" заходить до свого широкого півкруглого кабінету і там зникає. Унизу при столі тиснуться і чекають чоловіки, жінки і всі вони, „що мають" до батька. Ось товстенька з куховарським фартушком добродійка просить січовика, щоб заповнив їй зголошення. Виникає діялог: — Вам, пані, до кого? — питає той саме вартовий січовик.

— Як то до кого? Ади не до вас... До батька Волошина, — по-своєму ображена громадянка в куховарському фартушку.

— В якій справі? — дозволяє ще один запив січовик.

— То я вже йому сама розкажу. Вам про це не треба знати...

— Але я мушу тут записати. Розумієте?

— Та розумію... Чому бим не розуімла... Не по-мадярськи ачий говорите... Виганяють мене, мої гнізди... З хижі, чуєте, виганяють... А я плачу чиншу вже п'ять років...

— З такими справами до прим'єра не можна...

— А куди ж можна? Де я знайду справедливість?

— В суді, — каже січовик.

— Булам... Скрізь булам... Не помагає... — жінка підносить долоню і витирає сльози, що дуже слухняно і дрібно закапали з її вилиняних очей...

(Дальше буде).

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

Міжнародно-правне становище України

(Докінчення зі стор. 2-гої).

стання окуповала більшу частину української території. За цей час Україна мусіла одночасно провадити боротьбу й проти царських російських генералів (Денікіна та інших), що в унісон з москсовськими большевиками не визнавали за українським народом права на самостійне державне існування, та з поляками, які виставляли претенсії на західні українські, території. Свою боротьбу проти Москви Україна провадила без жадної зовнішньої допомоги, бо держави тодішньої переможної Антанти, хоч і визнали були спочатку українську державу (про що мовадалі), але піддержували матеріяльно і морально Денікіна й Польщу, а відносно України застосували політику бльокади. Лише пізніше Польща, весною 1920 року, заключила союзний договір з Україною проти Москви, що не дало однак бажаних результатів зогляду на територіяльні претенсії поляків супроти України. Зрештою, в осені того ж року, Польща заключила сепаратний мир з Москвою. Осамітнене українське військо, провадючи бої до останньої можливости, примушене було залишити межі України. Разом з ним закордон вийшов і легальний Уряд Української Народньої Республіки. Українські землі, без згоди їх мешканців, поділено поміж 4-ма державами: Советською Росією, Польщею, Румунією і Чехо-Словаччиною. Однак такий стан речей був брутальним погвалтованням життевих прав українського народу і яскравим запереченням „язикових норм" міжнароднього права. Український нарід, що аж до 1927 року провадив збройну повстанську боротьбу проти московських большевиків, не визнав накинутої йому силою влади чужинців. Так само легальний уряд УНР не припинив на чужині репрезентувати інтереси України перед світом, складаючи постійні протести (зокрема на форумі Ліги Націй) проти окупації української державної території.

Українська Народна Республіка була визнана „де юре" або „де факто" багатьма чужоземними державами. Ще в кінці 1917 року, одною з перших держав визнали УНР і її уряд власне Советська Росія, що не перешкодило їй підступно напасти на молоду українську державу. В той самий час визнали Україну Франція й Англія та іменували при уряді УНР своїх дипломатичних представників. В лютому 1918 року УНР була визнана Німеччиною, Австро-Угорщиною, Туреччиною і Болгарією. Далі Українську Народню Республіку визнали Фінляндія, Латвія, Естонія, Литва, Грузія, Польща і Ватикан. Цілий ряд інших держав (Італія, Бельгія, Голандія, Швайцарія, Швеція, Данія, Чехо-Словаччина, Румунія і т. д.) вступили в офіційні зносини з Україною, допускаючи до своїх столиць дипломатичні представництва УНР й визнаючи українські дипломатичні пашпорти. На Версальську Мирову Конференцію вислано окрему делегацію УНР, з якою офіційно розмовляли представники світових потуг. В кінці 1920 року представники УНР в Женеві внесли прохання при приняттю України в склад Ліги Націй. Однак українська кандидатура не пройшла тому що саме в час обрад Асамблеї Ліги Націй решта державної території УНР була окупована московськими військами.

В 1921 році, УНР, уже підчас перебування її легального уряду на чужині, була визнана Аргентиною. В році 1930 сенатор Копленд поставив внесок в американському сенаті про визнання України й іменування при екзільному уряді УНР амбасадора Злучених Держав Америки. Той несок був переданий до комісії закордонних справ, де він і по сьогоднішній день чекає слушного моменту, щоб стати актуальним... Аж до 1939 року дипломатичні ноти й меморіяли екзільного уряду УНР офіційно приймалися секретаріятом Ліги Націй в Женеві.

Тимчасом в Україні, після остаточної її окупації військами Советської Москви, встановлено Українську Соціялістичну Радянську Республіку (УСРР), що формально була німи-самостійною державою. В 1923 році УСРР „добровільно" вступила в склад Союзу Соціялістичних Советських Республік (СССР), однак на підставі конституції їй прислуговує право виступлення з цього Союзу. Цей фактичний стан існує й до сьогодні, коли до складу УСРР прилучено західні українські землі, що до року 1939 знаходилися під владою Польщі, Румунії або Чехо-Словаччини. Однак цей стан немає за собою жадних правних підстав і цілковито розходиться з справжньою волею українського народу, який і сьогодні (так само, як 30 чи 20 літ тому). В рядах героїчної Української Повстанської Армії (УПА), провадить невпинну бортьбу з московсько-комуністичною окупацією. Українська Соціялістична Радянська Республіка не була схвалена ніяким свобідним демократичним голосуванням українського народу і являє собою фікцію за посередництвом якої Москва тримає Україну в стані кольоніяльного визиску. Режим, встановлений Москвою в т. зв. „незалежній" УСРР, тримається тільки завдяки страшному теророві, від якого згинули протягом останніх 30-ти літ мільйони українського населення. Стосуючи на початку досить ліберальну політику для приєднання собі хоч частини українців, Москва, починаючи від 1929 року, знищила одні за другими всі здобутки українського народу, що він їх придбав підчас і після Української Національної Революції 1917-20 років. Яскравим доказом окупаційного й насильницького характеру режиму, що панує в УСРР, є той факт, що майже всі українці, які на початку пішли на співпрацю з советською владою, щоб у мінімальній мірі обороняти інтереси українського населення, згинули з рук московських чекістів. Десятки тисяч українських комуністів, що протиставилися окупаційно-колоніяльному режимові Москви в Україні, впали жертвами кривавого терору. Серед них досить згадати лиш імена комісарів Скриника, Шумського, Гринька, Коцюбинського, Любченка, Бондаренко, Затонського, Чубаря і т. д., і т. д., які згинули по застенках Чека або були змушені самі накладати на себе руки. Сьогоднішній т. зв. „уряд" УСРР — це тільки гурт агентів, що слухняно виконують всі накази Москви.

Сьогодні Україна є членом Організації Об'єднаних Націй. Держави світу визнали Україну, цим разом однозгідно й остаточно, самостійною, суверенною державою. Однак сьогоднішня офіційно в Україні існуюча держава у формі УСРР не відповідає ані справжній волі українського народу, ані принятому в міжнародніх відносинах окресленню незалежної держави. Це розуміють і чужинецькі держави, представники яких не раз висловлювали погляд, що, прийнявши Україну в Організацію Об'єднаних Націй, вони хотіли б, щоб вона була справді незалежною державою, а не знаряддям на послугах московського уряду.

Таким чином, сьогодні існує визнаною цілим міжнародним світом самостійна українська держава. Однак треба, щоб міжнародньо-правне становище, в якому знаходиться Україна, було фактично перепроваджене в життя. Для цього треба, щоб накинута силою форма української державности УСРР була замінена встановленою волею українського народу Українською Народньою Республікою.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. С.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ від 1. липня 1948 р. до 31. грудня 1948 р.

В день 1. липня 1948 р. було повнолітних членів	36,515
Прибуло за 6 місяців	1,725
Разом	38,240
Відійшло за 6. місяців	936
Остає	37,304

Значить, що за останній пів рік У. Н. Союз збільшився на 789 повнолітних членів.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

В день 1. липня 1948 р. було всіх дітей	13,133
За останній пів рік прибуло нових	981
Разом	14,114
За останній пів рік відійшло	545
Остає	13,569

Молодечий Департамент збільшився за 6 місяців на 436 членів.

Оба департаменти разом мають членів 50,873.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА ПОВНОЛІТНИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. СОЮЗУ, за час від 1. липня до 31. грудня 1948 року.

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
Липень	$ 360,399.30	$ 406,502.38
Серпень	113,364.80	224,324.06
Вересень	195,347.73	99,781.83
Жовтень	133,184.11	121,066.93
Листопад	123,403.23	189,538.16
Грудень	726,317.80	695,284.33
Разом	$1,652,016.97	$1,736,497.69

ПРИХІД:		
З місячних вкладок від членів	$529,183.93	$ 529,183.93
Відсотки від бондів	114,752.34	
Відсотки від моргеджів	18,005.02	
Відсотки від членських позичок	5,367.21	
Відсотки з банків	42.25	
Заробок на бондах	15,471.88	
Чинш від реальностей	30,810.02	
Разом від інвестицій		184,448.72
Сирітські части	3,583.21	3,583.21
Приходи друкарні і книгарні	54,087.21	54,087.21
Зворот позичок до народного фонду	81.00	
Продаж книжок в англійській мові	62.36	
Разом прихід до народного фонду		143.36
З переносу резерви за переписаних членів з молод. департаменту	2,630.80	
З переносу резерви за переписаних членів зі старого до нових родів обезпечення	797.00	
Разом з переносу		3,427.80
Зворот виплаченої нагороди за нових членів з молод. деп.	3,471.01	
Зворот за лікарів з молод. деп. до старших членів	132.00	
Зворот виплаченої нагороди за відділових секретарів	6,787.34	
Уневажнена дивіденда і нагороди за членів і лікарів	354.57	
З переносу інших фондів з мол. деп. до старших членів	14.70	
Продаж книжок Історії України і Альманаху	650.00	
Продаж платничих книжеочк і відзнак	4.00	
Продаж інвентаря	30.00	
Сплати нотів (векслів)	30.00	
Разом		11,473.62
З переносу майна Захисту-Сирот.	47,587.34	47,587.34
Інвестиції:		
Сплати і продаж бондів	755,000.00	
Піднесено вартість інвест. в бондах	308.16	
З обниження вартости інвестицій в бондах	3,616.99	
Сплати моргеджів	31,115.71	
Сплата членських позичок	21,991.84	
З обниження вартости інвестицій в реальностях	2,339.00	
З обниження вартости інвестицій машин в друкарні	3,710.08	
Разом з інвестицій		818,081.78
Прихід за час від 1. липня до 31. грудня 1948 р.		$1,652,016.97

РОЗХІД:		
Виплати з посмертних фондів	$196,136.56	
Виплати з адміністраційних фондув	207,667.59	
Виплати з конвенційного фонду	14.68	
Виплати з фонду запомогового	14,065.11	
Виплати з фонду народного	2,352.09	
Виплати з фонду резервового	2.69	
Виплати з фонду сирітського	4,378.20	
Виплати з фонду обезпеки інвестицій і смертности	576.72	
Виплати з фонду Згоди Братств	1,580.08	
Виплати з фонду Захисту-Сиротинця	47.75	
Разом		426,821.47
Інвестиції:		
Інвестовано в бондах	$1,282,908.51	
Інвестовано в моргеджах	15,000.00	
Інвестовано в членських позичках	10,509.21	
Інвестовано в друкарні	1,258.50	
Разом інвестовано		1,309,676.22
Розхід за час від 1. липня до 31. грудня 1948 р.		$1,736,497.69

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем 30. червня 1948 року осталася	$ 436,636.26
Прихід за час від 1. липня до 31. грудня 1948 р.	1,652,016.97
Разом	$2,088,653.23
Розхід за час від 1. липня до 31. грудня 1948 року	1,736,497.69
Готівка з кінцем грудня 1948 року остається	$ 352,155.54

БІЛЯНС:

Стан чинний:		Стан довжний:	
Готівка	$ 352,155.54	Посмертні фонди	$9,734,705.27
Моргеджі	781,256.51	Адміністраційні фонди	188,871.38
Бонди	8,631,460.54	Конвенційний фонд	51,228.50
Позички членам	373,040.92	Запомоговий фонд	141,800.04
Реальности	234,000.00	Народний фонд	10,988.51
Друкарня	7,515.10	Резервовий фонд	15,113.83
		Сирітський фонд	82,798.79
		Фонд обезпеки інвестицій і смертности	96,052.40
		Фонд Згоди Братств	9,666.48
		Фонд Захисту-Сиротинця	48,203.41
Разом	$10,379,428.61	Разом	$10,379,428.61

Згідно з банковими книжечками і банковими виказами готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк, означений зіркою, це банк заморожений.

Готівка У. Н. Союзу, старших членів і молодечого департаменту знаходиться в отсих банках:

Bankers Trust Co., New York, N. Y.	$ 40,708.67
Chase National Bank, New York, N. Y.	64,277.76
Commercial Trust Company, Jersey City, N. J.	33,210.14
First National Bank, Jersey City, N. J.	21,728.60
Guaranty Trust Company, New York, N. Y.	48,554.89
Hudson County National Bank, Jersey City, N. J.	23,284.69
Irving Trust Company, New York, N. Y.	39,631.14
National Newark & Essex Banking Co., Newark, N. J.	1,676.61
Public National Bank & Trust Co., New York, N. Y.	26,493.38
Royal Bank of Canada, Toronto, Ont.	31,890.96
Ukrainian Savings Company, Cleveland, Ohio	5,676.37
Union County Trust Company, Elizabeth, N. J.	11,618.15
New Jersey Title Guarantee & Trust Co., Jersey City, N. J.	3,358.45
Total in Banks or Trust Co.	$352,109.81
Cash in office	45.73
Total	$352,155.54

ЗВІТ АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ".

Готівка з кінцем 30. червня 1948 р. осталася	$ 3,216.17
Прихід від 1. липня до 31. грудня 1948	54,087.21
Разом	$57,303.38
Розхід за той самий час	54,502.08
Готівка з кінцем 31. грудня 1948 року остається	$ 2,801.30

Ця сума вже є зачислена в загальному майні У. Н. Союзу в адміністраційному фонді.

Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу провірила докладно стан майна, діловодства й організаційного життя У. Н. Союзу в днях від 14. до 20. березня 1949 р. та отсим стверджує, що всі ті Союзові матеріяльні і духові надбання знаходяться в доброму стані.

Дмитро Капітула, Володимир Гірняк, д-р А. Т. Кібзей, Степан Куропась, Іван В. Іванчук.

ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЦЕ, В ПЕРШІЙ МІРІ, ПРИЄДНУВАТИ ДО НЬОГО ЯКНАЙБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Українці приготовляються до участи в параді Дня Американізації.

В неділю 13 березня б. р. на зборах 50 різних організацій міста Филаделфії вибрано сталий Комітет для Проводу Української Парадної Дивізії в День Американізації, що відбудеться в Филаделфії дня 30 квітня б. р. До Комітету ввійшли: М. Дармограй, предсідник; І. Романик, заст. предс.; п. Мусій, касієр; М. Пасічник і М. Мадай, секретарі. Членами Комітету ввійшли: Микола Ковбель, предсідник Українського Дому у Френкфорді; Іван Чурила, предсідник Українського Дому в Найставн; Олександер Садовий, предсідник Українського Дому в Норт Филаделфії; Юрко Терпелюк, предсідник Прогресивного Клюбу; Ігнатій Мурмило, предсідник Українського Дому у Савт Филаделфії, і пані Франка Шегда, від жіноцтва. Разом 12 осіб.

Збори рішили, щоб Український Похід складався з отсих груп: 1) Українсько-Американська Струнна Банда, 2) Група Ветеранів, 3) Група в національних строях, 4) Живий Образ (фловт), і 5) Група горожан і горожанок. Для цеї цілі ухвалено буджет в сумі $500.00 (приблизно). Фонди повинні зложити всі филаделфійські організації.

Всі присутні відпоручники товариств висказувались з ентузіязмом щодо участі українців в параді. Всі переконані, що филаделфійські українці вивяжуться зо свого патріотичного обовязку якнайкраще.

В нарадах брали участь новоприбувші іміграни-скитальці.

За згодою зборів предсідник Комітету призначив до Пресового Комітету 4 особи: адв. Т. Свистун, М. Ільків, Я. Кулик і О. Лотоцька.

Пресовий Комітет.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Від Управи Товариства Українських Інженерів в Америці.

Кожного тижня в суботу вечером відбуваються в домівці Товариства сходини членів, на які Управа запрошує членів і тих інженерів українців, які бажають ними стати.

Управа просить усіх інженерів українців, замешкалих в Злучених Державах, щоби вступали в члени одинокої тепер у світі української інженерської організації. Членом організації може бути кожний інженер-українець, що має покінчений Інженерійний Каледж в Америці або Високу Технічну Школу в Европі і є громадянином Злучених Держав Америки або поробив легальні заходи, щоби ним стати. Всі члени мають рівні права.

Завдяки сильній професійній організації в Старім Краю українські інженери розбудували протягом 15-ти років рідну індустрію та торгівлю помимо спротиву і перешкод з боку польської окупаційної влади. Вони тепер розкинені по всьому світу, а їх очі звернені в нашу сторону; ждуть на нашу ініціятиву і наперед вже бажають успіхів у нашій праці. Даймо ж і ми, українські інженери в Америці, доказ нашої зрілости. Зберімся разом у нашій рідній організації, щоби бути готовими подати помічну руку Україні, коли прийде слушний час.

Домівка Товариства міститься у домі під 11 Іст 7 вулиця, Ню Йорк. Управа урядує кожної пятниці та суботи вечером, а в неділі в полудне від 12—1.

Управа.

ШІКАГО, ІЛЛ.

Збірка на Святі Злуки.

Свято Злуки Українських Земель відбулося дня 16 січня в Шопен - авдиторії. Д-р Роман Криштальський виголосив палку промову про злуку земель, а далі й наших сил, цілого народу. Також промовляли місцеві провідники, як п. Тарас Шпікула та інж. С. Куропась. Святочну промову виголосив новий іміграни, д-р Роман Ленчинський. В концертовій програмі взяла участь Марія Гавришків, сопран.

На поклик о. Омеляна Мицика зложили жертви слідуючі:

По $10: С. Паньків, С. Куропась, Т. Шпікула; Н. Гудз $7; по $5: І. Миленький, Й. Кочан, К. Гульчій, О. Любас, А. Хомич, Н. Гуцул, І. Куцик, о. О. Мицик, Г. Сенів, С. Брудний, І. Андрусь, Р. Дубик, І. Дужанський, В. Засадний, Й. Чембінська, І. Піпило; Т. Курко $4; по $3: В. Сидорик, М. і К. Паньків, Н. Кордик, К. Лацик, Ю. Куць, С. Зелінка, Г. Матвіїв, І. Лесняк, Ф. Мельник, Д. Забіяк; по $2: М. Риза, Р. Литвин, О. Гавришків, Д. Хоркавий, І. Косович, А. Косович, Д. Карман, С. Романко, Т. Івасечко, М. Кришталь, М. Баран, д-р Л. Желтвай, Д. Вуйчик, А. Заготинець, А. Боднарчук, І. Скочиляс, Ф. Васильовський, Ю. Небор, А. Край, М. Колиш, М. Запухляк, О. Скірник, Т. Василів, А. Мельник, М. Семків, А. Яремій І. Стефанюк, М. Фединський, Я. Германович, С. Бурдаш, Ю. Буксар, о. Е. Писар, К. Шемердяк, А. Фіца; по $1: Я. Чорномаз, М. Тимчук, Н. Н., А. Децик, О. Крупяник, А. Древніцька, С. Вус, Е. Пруц, М. Гнат, О. Рибак, Г. Маколондра, А. Товарницька, М. Ковалів, о. Татарів, М. Цісовський. — Дрібними $21.74. — Разом зібрано $255.74, які будуть вислані по відтягненню коштів до ЗУАДК і УКК.

За Лігу Американців Українського Роду:
Катерина Гульчій, фін. секр.

УВАГА! ГЕМТРЕМК, ДІТРОЙТ І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ ХОРУ ім. І. КОТЛЯРЕВСЬКОГО, ЦЕРКВИ Н. З. ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ, при участи БРАТСТВ, СЕСТРИЦТВ І ТОВАРИСТВ

відбудеться

КОНЦЕРТ

в честь ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В НЕДІЛЮ, 27. БЕРЕЗНЯ

В САЛІ ГЕМТРЕМК ГАЙСКУЛ
(Hamtramck High School Hall)
Hewitt & Jos. Campau

Початок в год. 3. пополудні.
Вступ вільний.

Концертову часть виконає Хор ім. Котляревського, упр. Д. Атаманець. Святочний реферат скаже проф. Кузич.

Не забудьте помянути великого нашого Поета! Приведіть молодь!

УВАГА! ЙОНГСТАВН І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ ВІДДІЛУ 230 У. Н. СОЮЗУ У ЙОНГСТАВН, ОГАЙО

:——: влаштовує :——:

В НЕДІЛЮ, 27. БЕРЕЗНЯ 1949

(SUNDAY, MARCH 27, 1949)

в годині 3-тій пополудні

У ВЛАСНІЙ САЛІ, 914 FRANKLIN AVE., YOUNGSTOWN

СВЯТО ШЕВЧЕНКА

в програму якого входять промови, декламації, сольові пісні, скрипкові соля, гармонійні, дуети. Промову виголосить д-р Максим Задойний, який місяць тому приїхав зі скитальщини.

Просимо до ласкавої і численної участи віддати належну пошану Вудителеві українського Народу. Вступ на Свято вільний.

КОМІТЕТ.

ЩО Є З МУЗЕЄМ ВБУ?

(Повідомлення з Праги.)

В наступному 1950 р. сповниться 25-ліття від заснування в Празі **Музею Визвольної Боротьби України.** В лютому цього 1949 р. минуло чотири роки з часу зруйновання цієї інституції за летунського бомбардування Праги 14-го лютого 1945 р., а при кінці березня ц.р. минає вже перша річниця, як чеська адміністрація розвязала українське музейне товариство й відібрала в нього всі колекції, матеріяли й майно українського музею. Після двадцяти літ безперервного зросту і розвитку Музею ВБУ (1925-1945) настали роки тяжких іспитів, в яких важиться доля й вирішується питання — буде чи не буде збережене саме існування Музею, чи українцям і тут доведеться, як і в стількох інших національних справах, починати все знову від самого початку? Провідники Музею в Празі всемірно стараються про врятування дорогої інституції і в найкритичніших обставинах не тратять віри в її збереження.

Таких критичних моментів у життю Музею ВБУ за останні роки було кілька. Перший — це збомбардування музейного дому, коли треба було з румовищ рятувати музейні матеріяли. Було то дуже тяжке й небезпечне завдання й при ньому допомагали не тільки дорослі члени й прихильники Музею з Праги, а й діти з пригородньої української гімназії.

Та тільки що було це завдання докінчене й була розпочата праця над упорядкуванням врятованих музейних матеріялів, як до Праги на початку травня 1945 р. вступили частини Червоної Армії й на всі ті матеріяли совєтська контр-розвідка наложила свою руку, як на воєнну здобич, з наміром вивезти їх кудись до СССР. До транспорту однак не дійшл, наложений на Музей запрет згодом був військовими властями знятий, а матеріяли вцілості були віддані назад музейному товариству, яке аж до кінця березня 1948 р. займалося їх упорядкованням і налагодженням перерваної музейної праці.

Ця повоєнна праця провадилася з великими труднощами й перешкодами — в дуже несприятливих і складних обставинах — було обмаль робочих сил, не було підходящого помешкання й не було потрібних коштів. І всеж, результати її були значні. Музей ВБУ і по війні вповні зберігав давню засаду опертя виключно на власні сили й засоби — на членські внески й пожертви своїх членів і прихильників. На жаль, музейні заклики про поміч давали по війні мінімальні наслідки. Місцеві українці, хоч їх в Чехії лишилося значне число і здебільшого на добрих становищах, боялися посилати пожертви, щоб підтримкою українського музею й звязком з ним не скомпромітувати себе перед новим режимом. Українці з-поза Чехії, зокрема за океаном, ставилися до Праги взагалі з недовірям, як до столиці за залізною куртиною, й під цим претекстом відмовляли Музеєві ВБУ в Празі так потрібної йому допомоги. Музей був полишений цілковито на власні сили одиниць, на завзяття й витривалість окремих його членів і прихильників.

З американських українських організацій єдиний ЗУАДК-т, голова якого д-р В. Ґалан на початку 1947 р. побував у Празі, приобіцяв Музеєві свою опіку й допомогу, але реалізацію їх обумовив передачею всіх музейних матеріялів і майна на власність ЗУАДК-ту. Виконання цієї умови для діячів Музею особисто було крайне ризикованим і небезпечним, та й формально така передача була справою дуже комплікованою. Всеж в 1948 р. ЗУАДК-ові були вислані документи про передачу всіх музейних матеріялів, майна і прав Т-ва, з тим, що ЗУАДК-т все те перебере під свій заряд і — як свою власність — вживе виключно на ті цілі, які зазначені в музейному статуті. До цього часу одначе перебрання музейного майна під заряд ЗУАДК-ту фактично не відбулося й українцям в разі нічого не відомо про те, яких заходів з свого боку вжив та вживає ЗУАДК-т для здійснення цієї передачі.

В наслідок змін, що зайшли в ЧСР після лютневого перевороту 1948 р., музейне товариство було з політичною мотивацією розвязане, а музейні матеріяли запечатані й пізніше передані в розпорядження чеських установ. З музейних колекцій і матеріялів досі ніщо не було нікуди з Праги вивезене. Музейні провідники з усією енергією поставилися на опір цим адміністративним актам і, основуючись на формально-діючих законах ЧСР, стараються оборонити справу Музею ВБУ, як чисто наукової інституції, яка ніколи ніякою політичною працею не займалася і в обєднанню з ніякими іншими організаціями ніколи не була. Вони домагаються, щоб теперішня чеська влада і до українського музею ставилася так само, як вона поставився й до подібних чеських установ (музеїв, бібліотек, наукових товариств і т.д.), з яких вона ні одного не запечатала й не ліквідувала. Провідники Музею вказують властям і на те, що Музей ВБУ повстав і розвивався засобами виключно заграничних українців, їхніми пожертвами й добровільною працею, й тому чеські установи не можуть мати ніякого права на майно цього Музею. Вказують вони і на те, що Музей ВБУ, як культурна установа, тяжко пошкоджена воєнними подіями, має всі права на допомогу для свого відновлення і від місцевих державних органів і від таких міжнародніх організ. як УНРРА і ЮНЕСКО. Провідники Музею не перестають настоювати на свому становищі, висловленому в їхній апеляції до міністерства внутрішніх справ та в поданнях до міністерства освіти. Міністерство внутрішніх справ на ту апеляцію, подану ще 12. квітня 1948 р., досі не реагує — не відкликує вчинених супроти Музею актів, але не відкидає й самої апеляції. Тому й ціла справа Музею лишається формально не вирішена дефінітивно. Міністерство освіти не вважає себе компетентним встрявати в політичні розпорядження органів міністерства внтурішнього, але з свого боку ніби не вважає український музей формально ліквідованим, бо ще в листопаді 1948 р. (то зн. через півроку розвязання музейного товариства!) дало свою позитивну рекомендацію на давніше подання Музею до паризької централі ЮНЕСКО в справі допомоги на відновлення Музею після воєнної руїни.

Урядові чинники в Празі виявляють тенденцію вважати справу Музею ВБУ, то зн. питання про його дальше існування чи закриття, виключно внутрішньою чеською справою, яку вони можуть рішати вільно, по свому уподобанню, незалежне від будь-яких закордонних чи міжнародніх чинників. Так само, чеські власті вважають себе вправі відібрати й розпорядитися по своєму майном Музею ВБУ. Супроти таких тенденцій і практики провідники Музею не перестають підносити твердження, що —

1. Музей ВБУ увесь час свого існування був цілком легальною інституцією й ніколи нічим не провинився супроти ЧСР та ні в чому не порушив її законів. Тому по праву Музей ВБУ не може підпадати жадній державній карі, а його майно не може бути державою канфісковане.

2. А то тим паче, що в цьому майні нема ані сотика чеських коштів, бо все це майно склалося в наслідок відданої праці й жертвенности заграничних українців.

3. Ці українці — у великій більшості навіть не громадяни ЧСР — давали празькому Музеєві свої пожертви грішми й матеріялами, довіряючи чсл. державі, яка — затверджуючи в 1925 р. статут Музею ВБУ — запевнила, що цей Музей як українська національна інституція буед постійно існувати в Празі й могтиме тут виконувати свої статутарні функції.

4. Як культурна інституція, зруйнована воєнними подіями, Музей ВБУ підпадає реґістрації ЮНЕСКО (згідно постановам паризької конференції 1946 р.) і має право на допомогу цієї міжнародньої організації для направи воєнних шкод і свого відновлення.

Урядові чинники в Празі не показують охоти числитися з усіма такими резонами, хоч би як вони не були правничо умотивовані, але й цілковито ігнорувати їх також не можуть, особливо коли в обороні Музею виступають українці з інших держав. Музей ВБУ не є й ніколи не був ніякою чеською організацією, яку владі вільно кожного року закрити й позбавити власного майна, не даючи про те нікому жадного звіту. Закриття українського музею й відібрання в нього маєтку треба якось правно умотивувати. А через те, що властям бракує для цього підстави й мотивів, то вони й лишають справу формально недокінченою (ніби ні Товариство, ні його Музей ще дефінітивно не ліквідовані), хоч фактинчо і Тотариство розвязане, й майно відібране, і співробітники від праці відсторонені. Робиться так, правдоподібно, з розрахунком на втому української сторони, що вона перестане підтримувати свої домагання а згодом і взагалі перестане дбати про Музей, як про безнадійно-страчену для Українців інституцію. А пізніше все само собою забудеться...

Провідники Музею в Празі в своїх виступах мусять бути дуже обережні й уважати, бо впасно ходять... На їхнє поступовання дуже впливають напр. і такі факти: 1. Через тиждень після подання апеляції до міністерства внутр. спр. був інтернований в заведенню для душевно-хорих голова Т-ва, який підписав ту апеляцію. Досліджування душевного стану продовжувалася більше семи місяців, т. що п. голову випустили з того заведення аж на початку 1949 р. 2. Директор Музею з родиною, попереджений офіційно, що йому як бездержавному не буде в 1949 р. продовжене право побуту в ЧСР, рішив виемігрувати з Чехії й дістав для того закордонний пас і потрібні візи. Подорож одначе не відбулася, бо політична поліція додатково заборонила директорові виїзд, щоб не випустити закордон свідка, який підписав передачу музейного майна ЗУАДК.

Члени й жертводавці Музею, що перебувають закордоном, не мають таких труднощів. Вони без ніякої небезпеки для себе можуть зорганізувати акцію оборони й відновлення Музею ВБУ. Вони можуть вільно зорганізувати петиції українців в ріжних державах до празької влади в обороні Музею й подати свої заяви через тамошні чсл. представництва або вислати безпосередно до Праги. **Українські науковці, письменники й діячі можуть вислати свої заяви до чеських наукових і національних установ з протестом проти насильства над українським музеєм** і з домаганням справедливости та правного поступовання супроти нього з боку влади. Українці закордоном можуть використати для цеї акції пресові можливості — можуть видати про Музей пресові публікації, як українські так і чужомовні, для широкої і докладної інформації українського загалу і чужинців, щоб усі знали про заподіяне над Музеєм насильство. Це допоможе здобути прихильників і оборонців для Музею ВБУ з посеред впливових чужинців, особливо серед наукових і культурних діячів. Українці закордоном своїми заявами можуть підтримати домагання ЗУАДК-ту про передачу Музею ВБУ під його заряд. Нарешті, українці закордоном можуть здобути підтримку для Музею в паризькій централі ЮНЕСКО й за допомогою цієї міжнародньої організації домогтися справедливого рішення справи та належної допомоги для відновлення Музею після воєнної руїни. Все це цілком здійсниме й зовсім не тяжке. Треба тільки, щоб українські діячі й організації виявили добру волю в обороні Музею ВБУ і цим хоч трохи підтримали завзяття, з яким борються за Музей його правідники в Празі, надаючи цій боротьбі важного національного значіння. Така підтримка, коли б хоч вчасти були сповнені накреслені вище завдання, безперечне принесла б успіх і причинилася б до збереження дорогої всім українцям національної інституції.

НЕ „ДОРОБКЕВИЧ", ТІЛЬКИ „ПАРВЕНІЙ"

Д-р М. Чубатий надіслав таке „справлення похибки":

„В статті Миколи Чубатого „Американський Українець та Українство" було напечатане таке речення: „Річ природна, що ці молоді американські українці, виховані в культурному середовищі американського українства, моглиб нині бути куди користніші для Америки, ніж нікому невідомі американські доробкевичі, без роду та без минулого".

Натомість в скрипті автора було вжите чуже слово „парвеній без роду та без минулого", а не „доробкевичі без роду та без минулого".

Від Редакції:

Квестіоноване слово „парвеній", згідно з джерельними твердженями, має таке значення:

В „Словарі чужих слів" Кузелі і Чайківського (Чернівці. 1910), на стор. 228, написано: „парвеній, фр. parvenu — доробкевич, простий чоловік, що доробився великого маєтку".

В „Українській Загальній Енциклопедії" (Том II., стор. 990) подано: „парвеній (фр.) той, що дійшов швидко з нічого до високого становища і цим чваниться: скоробагатько, доробкевич".

В „Правописному Словнику" О. Панейка, Львів, 1941, на стор. 453-ій подано: „парвеню (скоробагатько), невід."

В американському Funk & Wagnalls: New Standard Dictionary (New York and London, 1932) на стор. 1803 подано: "One who has recently attained wealth or position beyond his birth or worth; a mushroom aristocrat; upstart".

В „Словнику чужомовних слів" І. Бойківа та О. Ізюмова (Харків-Київ, 1932) на стор. 304 подано: парвеню, фр. — випанок, скоробагатько, вискочка.

Тільки таке значення подибується і в усіх інших доступних нам джерелах.

РІЧНІ ЗБОРИ У.Н.С.

(Докінчення зі стор. 1-ої)

організації нових членів УНСоюзу, то тим більше заходить потреба вияснювати ролю і значення „Свободи". Піднесено думку, щоби головні і відділові урядники на місцях приєднували більше передплатників для „Свободи" та щоби клопоталися збіркою оголошень для неї. Знову ж під час кампанії в справі добровільної доплати до передплати в поодиноких місцевостях повинні бути окремі особи, що цею справою спеціяльно занімалися б та дбали про збірку і пересилку жертв. Видвигнений запит про фінансові труднощі „Свободи" в порівнанні з приватними видавництвами, що фінансово краще виходять на лад, вияснено різницю між видавництвами. Ясно, що „Свободи" не можна порівнювати з американськими видавництвами, що великою масою комерсійних оголошень покривають теж збільшені кошта видавництва. Проте, навіть американські газети вже після війни деякі навіть кількакратно підносили висоту передплати, чого досі ще не могла зробити „Свобода", залишаючись на тій самій передплатній базі, на якій була десятки років тому. Обговоривши дальші подробиці цеї справи, головні урядники прийшли до переконання, що повну і успішну розв'язку тих труднощів можна досягнути тільки підвишкою передплати і тому вважають, що вже тепер треба усвідомити членів УНСоюзу на місцях, що „Свобода" не може вдержатися без такої підвишки. Головні урядники вважають, що майбутня конвенція повинна піднести передплату на „Свободу" щонайменше на 50 центів місячно, замість теперішніх 30 центів.

На цьому дискусію над звітом головного предсідника закінчено та приступлено до звітів заступників гол. предсідника, Григорія Германа і Марії Малевич.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 9. березня 1949 року помер у 74. році життя

ВАСИЛЬ СКРОВАЧ,

член Бр. св. Йосафата, від. 217 У. Н. Союзу в Рачестер, Н. Й.

Покійний родився в селі Потятинцях, пов. Рогатин, Західна Україна. До У. Н. Союзу вступив 1914 року. Полишив у смутку жену Анну, сина Отефана і дві дочки: Катерину, зам. Герега і Марію зам. Велць, 5 внуків і 4 правнуки.

Похорон відбувся 12. березня з погребового заведення при участи родини, знайомих і членів Братства до церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар. — В. Й. П.! А. Іванів, секр.

ЗВУКИ УКРАЇНИ
MELODIES of UKRAINE
100 українських пісень під нотами на один голос і з повним текстом.
Зладив і видав
ДМИТРО АНДРЕЙКО.
Ціна 75 центів
Замовлення враз з належитістю слати до:
SVOBODA
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.
З Канади треба платити тільки американською валютою

A FINE UKRAINIAN
PRESENT
PROF. MANNING'S
Excellent Book
TARAS SHEVCHENKO,
Poet of Ukraine
Price $2.50
"SVOBODA"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую МАРІЇ КІТ з Підгорець, повіт Золочів, має перебувати в Ню Йорку. Хто про неї знає, або вона сама, нехай зголоситься; маю лист для неї з краю.
JOHN TURCZYNSKI,
1329 Franklin St., Easton, Pa.

ПРАЦЯ

ПОТРІБНО ДОМАШНЬОЇ РОБІТНИЦІ
дівчини або в середнім віці женщини. Добрий дім. $100.00 місячно. Телефонуйте:
DELaware 3-7082

ФАРМИ НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ КУРЯЧА ФАРМА
4 акри землі, 2 доми (по 6 кімнат), курники на тисяч. курей, ґараж і „баня". 50 миль від Ню Йорку, в Center Marishes на Лонґ Айленд. Інформації в Ню Йорку дає:
NICHOLAS GURAL, 11 E. 7th ST.

АДВОКАТ
WILLIAM KUZMA
806 South 16th St.,
Newark, N. J.
Phone: ESsex 2-6636

MAGIC "PYSAR" PEN

$2,00 Post-Paid
Вчасний Великодний Дарунок!
Модерне перо до воском-писання писанок. Цим пером легко зможете опанувати писання писанок не тільки для себе, але і напродаж. Трудні взірці виконаєте докладно, бо писар пише разки рівно й чисто. — Надзвичайна оферта дасть вам всі прилади до писання писанок: віск, писар, барви, інструкції. Замовляйте тепер.
ARTCRAFT SUPPLY CO.,
600 Michigan Bldg., Detroit 26, Mich.
Enclosing $2.00 for special Pysar Egg Coloring Kit.
Name .....
Address .....
City .....
State .....

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5558
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 153 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6878

ТАРЗАН, ч. 2057. Тікар местник ком.

Володар джунглів гнав через вогонь так швидко, що не відчував страшної спеки,

Тікар гнав скоками за ним, щоб помститися на Редзікові за наругу над його панею.

Малпочоловік прибіг до Джени, слідкуючи за її окликами „рятуйте".

Серед почуття полекші Джена впала в рамена Тарзана, а Тікар пігнав попри неї за слідом Редзіка.